

1	Istuinputki	16	Akku
2	Tavarateline	17	Moottori
3	Käyttöyksikkö	18	Poljin
4	Ohjainkannatin	19	Poljinkampi
5	Ohjaustanko	20	Eturattaat
6	Jarrukahva	21	Ketjut
7	Etuhaarukka/joustoetuhaarukka	22	Takahaarukan ketjuhaara
8	Etuvalo	23	Takavaihtaja
9	Puola	24	Takarataspakka
10	Pyörännapa	25	Takahaarukan istuinhaara
11	Vanne	26	Takavallo
12	Rengas	27	Istuinkannattimen kiristin
13	Jarru	28	Satulakiinnike
14	Venttiili	29	Satula
15	Alaputki		

1. Symbolit tuotteissa	37
2. Yleistä sähköpyöristä	38
3. Toimintamatka	39
4. Tieliikenne	41
5. Lasten ja kuormien kuljetus	42
6. Kuljetus ja lähetys	42
7. Turvaohjeet	43
8. Perussäädöt	44
9. Käyttö	45
10. Akku ja laturi	48
11. Puhdistus ja huolto	48
12. Akun ja pyörän säilytys	63

1. Symbolit tuotteissa

Seuraavat symbolit voivat näkyä pakkauksessa, akussa tai laturissa.

Symboli	Kuvaus
	Merkintä sähkölaitteille, joita ei saa hävittää kotitalousjätteen mukana. Hävitä näin merkityt sähkölaitteet sopivien keräyspisteiden kautta, jotta ne voidaan kierrättää ympäristöystävällisesti.
	Merkintä akuille ja paristoille, joita ei saa hävittää kotitalousjätteen mukana. Hävitä näin merkityt akut ja paristot sopivien keräyspisteiden kautta, jotta ne voidaan kierrättää ympäristöystävällisesti.
	Merkintä ympäristölle vaarallisille aineille. Käsittele näin merkittyjä tuotteita erityisen huolellisesti. Noudata jätehuoltomääräyksiä!
	Merkintä hyötyjätteille, jotka on tarkoitettu kierrätettäväksi. Hävitä pakkaus tyypin mukaisesti. Vie pahvi ja kartonki pahvinkeräykseen, muovit hyötyjätekeräykseen.
	Tällä symbolilla merkityt tuotteet vastaavat kaikkia Euroopan talousalueella noudatettavia yhteisön määräyksiä.
	Merkintä tuotteille, joita saa käyttää vain sisätiloissa.
	Verkkoliitännällä 230 V~/50 Hz on suojaluokka II.
	Symboli tasavirralla (DC).
	Symboli vaihtovirralla (AC)

2. Yleistä sähköpyöristä

SÄHKÖPYÖRÄÄ, JOSSA AKKU ON KIINNI TAI IRRALLISTA SÄHKÖPYÖRÄN AKKUA EI SAA SÄILYTTÄÄ TILOISSA, JOTKA ON RAKENNETTU ASETUSTEN VASTAISESTI.

> PEDELEC/EPAC

Standardin vastaisesti **EPAC** (= **Electrically Power Assisted Cycle**) kutsutaan tässä käyttöohjeessa **Pedeleceiksi** (= **Pedal electric cycle**). Pedelecit ovat ajoneuvoja, joissa on sähkömoottori, joka antaa polkimia polkiessa enintään 25 km/h:n avustuksen. Työntöapu voi nopeuttaa ajoneuvoa vaihteesta riippuen 6 km/h. Pedelecit ovat ajoneuvoja, jotka luokitellaan useimmissa maissa oikeudellisesti polkupyöriksi. Ota selvää maakohtaisista ja alueellisista määräyksistä ja luokituksesta maassasi.

> S-PEDELEC/S-EPAC

Standardin vastaisesti **S-EPAC** (= **Speed Electrically Power Assisted Cycle**) kutsutaan tässä käyttöohjeessa **S-pedeleceiksi** (= **Speed Pedal electric cycle**). S-pedelecit ovat ajoneuvoja, joissa on sähkömoottori, joka antaa polkimia polkiessa enintään 45 km/h:n avustuksen. Lisäksi mallista riippuen myös täysin sähköinen käyttö voi olla mahdollista enintään 18 km/h saakka. S-pedelecit luokitellaan joissakin maissa moottoriajoneuvoiksi. Ota selvää maakohtaisista ja alueellisista määräyksistä ja luokituksesta maassasi. **Huomio, että 2019 vuodesta alkaen S-pedeleceissä etujarrukahva on oikealla ja takajarrukahva vasemalla puolella.**

Suurita käyttöohjeessa kuvatut vaiheet vain, jos sinulla on tarvittavaa osaamista ja tarvittavat työkalut. Muussa tapauksessa anna asiantuntijan jälleenmyyjän suorittaa korjaukset.

> PEDELECIN/S-PEDELECIN JA POLKUPYÖRÄN EROT

Ajoradalla oleva jää, sade, hiekka tai pudonneet lehdet voivat johtaa onnettomuuksiin etenkin etuvetoisten pedeleecin/s-pedelecien yhteydessä. Käytä ajoneuvon vaihdemekanismia ja lähde aina liikkeelle pienellä vaihteella.

Sähköisen käyttökoneiston komponentit ovat huomattava ero tavallisen polkupyörän ja pedeleecin/s-pedelecien välillä.

- Huomattavasti korkeamman painon ja erilaisen painon jakautumisen pedeleceissä/s-pedeleceissä aiheuttama muuttunut ajokäyttäytyminen.
- Käyttökoneistolla on huomattava vaikutus jarrutuskäyttämiseen.
- Pedelecit/s-pedelecit tarvitsevat korkeampaa jarrutusvoimaa. Tästä johtuen kuluminen voi olla suurempaa.
- Pedeleceissä/s-pedeleceissä, joissa on keskimoottori, voimansiirtolaitteeseen vaikuttavat huomattavasti suuremmat voimat. Tästä johtuen kuluminen on suurempaa.
- Pedelecillä/S-pedelecillä on ehdottomasti ajettava varovasti, sillä muiden liikenteeseen osallistuvien on sopeuduttava pedelecin/s-pedelecien mahd. korkeampaan nopeuteen.
- Ajo- ja jarrutusikäytyminen, sekä akun ja laturin käsittely edellyttävät asianmukaista asiantuntemusta.
- Tutustu pedelecin/s-pedelecien ominaisuuksiin, vaikka sinulla olisikin jo hieman kokemusta sähköavusteisista ajoneuvoista.

Vaatimuksenmukaisuustodistus, eli CoC (Certificate of Conformity) S-pedeleceissä

Tämä paperi tulee s-pedelecisi mukana ja on kohdistettu kyseiseen ajoneuvoon. CoC vahvistaa, että ajoneuvo vastaa hyväksytyä tyyppiä.

CoC:tä tarvitset, kun haluat vakuuttaa tai rekisteröidä ajoneuvosi. Ota selvää maakohtaisista ja alueellisista määräyksistä ennen ensimmäistä ajokertaa. Säilytä CoC huolellisesti. Jos haluat myydä ajoneuvosi eteenpäin, CoC on luovutettava ostajalle.

3. Toimintamatka

Käyttökoneisto on apumoottori. Jos halutaan säästää mahdollisimman pitkä toimintamatka, on huomioitava seuraavat kohdat:

- Moottori työskentelee tehokkaammin polkutaajuudella 50–80 kampikierrosta/minuutti.
- Vaihda ennen nousuja ja laskuja pienemmälle tai isommalle vaihteelle, jotta välttyään liian pieneltä tai liian korkealta polkutaajuudelta.
- Käytä vaihdemekanismia kuin ajaisit ilman avustusta.
- Käytä nousujen, vastatuulen tai raskaan kuorman yhteydessä vaihdemekanismissi pienempiä vaihteita.
- Liikkeelle lähtö pienemmällä vaihteella lisää toimintamatkaa.
- Aja aina pienellä vaihteella ja mahdollisimman suurella polkuvoimalla.
- Vaihde on hyvä vaihtaa pienimmälle vaihteelle jo pysähtyessä.
- Ylämäkiajo ja toistuva pysähtyminen ja jälleen liikkeellelähtö lyhentää toimintamatkaa.
- Vaihda pienemmälle vaihteelle hyvissä ajoin ennen nousua.
- Aja ennakoivasti, jotta välttyt tarpeettomilta pysähdyksiltä.

- Ajaminen päällystämättömillä pinnoilla lyhentää toimintamatkaa.
- Aja mahdollisuuksien mukaan päällystetyillä kaduilla ja teillä.
- Jos kokonaispaino on korkea (ajoneuvo + ajaja + kuorma), energiankulutus nousee.
- Älä kuljeta tarpeettomia kuormia.
- Täyteen ladatulla ja uudella akulla saavutat korkeimman kilometrimäärän.
- Puhdistuksen ja huollon laiminlyönti voi johtaa lyhyempään toimintamataan.
- Hoida pedeleciä/s-pedeleciä säännöllisesti ja tarkista rengaspaineet säännöllisesti.
- Tarkista pedelecin/s-pedelecin toiminnot ja kuluminen jatkuvasti ja noudata kaikkia tämän käyttöohjeen ja käyttöjärjestelmän ohjeen akkuun liittyviä ohjeita.
- Noudata huolto-ohjeita.
- Korkeat keskinopeudet vähentävät toimintamatkaa.
- Mitä vahvempi avustustila, sitä lyhyempi toimintamatka.
- Ympäristön lämpötilat voivat vähentää toimintamatkaa.

- Erittäin korkeat ja erittäin matalat ympäristön lämpötilat voivat pitkällä aikavälillä nopeuttaa akun kulumista tai jopa vaurioittaa akkua.
- Säilytä akun optimaalista lämpötilaa käyttöö varten ennen ajoa huoneenlämmössä.
- Noudata akun oikeaa säilytystä koskevia ohjeita.

Koska toimintamatka riippuu erilaisista tekijöistä, kuten avustustasosta, nopeuksista, vaihtokäyttäytymisestä, renkaista ja rengaspaineesta, akun iästä ja kunnosta, reitin profiilista ja ominaisuuksista, vastatuulesta, ympäristön lämpötilasta sekä ajoneuvon, ajajan ja tavaroiden painosta, toimintamatkaa ei voida ennakoida tarkasti ennen ajoa tai ajon aikana. Yleisesti pätee kuitenkin:

- Sama avustustaso: Mitä vähemmän voimaa tarvitsee käyttää tietyn nopeuden saavuttamiseksi esim. optimaalisella vaihteiden vaihdolla, sitä vähemmän käyttökoneisto kuluttaa energiaa ja sitä pidempi akkulatauksen toimintamatka on.
- Mitä korkeampi avustustaso muuten samoissa olosuhteissa valitaan, sitä lyhyempi toimintamatka on.

4. Tieliikenne

Toteutuksesta riippuen pedelecien avustus vaikuttaa 25 km/h:n nopeuteen saakka. S-pedelecin avustus sammuu 45 km/h:n nopeudessa. Ota selvää ennen ensimmäistä ajokertaa, onko pedelecisi/s-pedelecisi varustettu tieliikenteeseen osallistumiseen vaadittavalla tavalla.

Esimerkiksi:

- Jarrutus
- Valaistus ja heijastimet
- Soittokello tai muu sallittu merkinantolaite
- Lasten peräkäräyt ja lastenistuimet

Ota selvää voimassa olevista maakohtaisista ja alueellisista määräyksistä tieliikenteessä.

Esimerkiksi:

- Ajajan vähimmäisikä
- Vakuutusvelvollisuus
- Tyyppihyväksyntä
- Kypäräpakko
- Varoitusliivipakko

Huomioi ja noudata tieliikennelakia.

Huomaa, että pedelec/s-pedelecin nopeuden manipuloinnilla/virittämisellä voi olla oikeudellisia seurauksia.

Lait ja määräykset voivat muuttua milloin tahansa. Ota siksi säännöllisesti selvää maakohtaisista ja alueellisista määräyksistä.

> RENKAIDEN VÄHIMMÄISURASYVYYS

Huomaa, että ajoneuvoissa, kuten s-pedelec, vaaditaan 1 mm:n vähimmäisurasyvyys.

> VÄHIMMÄISVETOKORKEUS

S-pedelec-mallista riippuen istuinkannattimessa voi olla merkintä vähimmäisvetokorkeutta varten. Vedä istuinkannatin niin pitkälle ulos, että mahdoll. satulaan asennettu rekisterinumero ei peitä valaistuksen osia.

> VAKUUTUS

Tarkista, kattavatko vakuutuksesi ehdot vahingot riittävästi. Jos olet epävarma, käänny vakuutusyhtiösi puoleen.

> KULUVIEN OSIEN POISSULKEMINEN

Normaalisti kuluvien osien lisäksi myös akku on kuluva osa. Valmistusvirheet eivät lukeudu tähän. Tarkat takuuehdot käyttöjärjestelmän komponenteille löytyvät kulloisestakin järjestelmäkäyttöohjeesta. Kulloinen järjestelmäkäyttöohje tulee pedelec/s-pedelecin mukana.

> VASTUUVAPAUCLAUSEKE

Valmistaja ei ole vastuussa vahingoista tai vioista, jotka aiheutuvat suorasta tai epäsuorasta käytöstä, joka ei kuulu pedelec/s-pedelecin tarkoituksen mukaiseen käyttöön.

5. Lasten ja kuormien kuljetus

> LASTEN JA KUORMIEN KULJETUS

Tunturi-Hellberg Oy Ltd ei ole antanut lupaa lasten tai kuormien kuljettamiseen peräkärjyssä s-pedelecillä.

Tunturi-Hellberg Oy Ltd ei ole antanut lupaa lapsen kuljettamiseen lastenistuimessa s-pedelecillä.

Tunturi-Hellberg Oy Ltd. ei vastaa mistään vahingoista, jotka aiheutuvat peräkärjyn ja/tai lastenistuimen käytössä yhdessä s-pedelecin kanssa.

6. Kuljetus ja lähetys

> KULJETUS

Irrota akku ennen pedelecien/s-pedelecien kuljetusta. Kuljeta akkua erityisen varovasti.

Akku on irrotettava pedelecistä/s-pedelecistä ennen kuljetusta. Peitä tämän jälkeen akun kontaktit suojataksesi niitä oikosululta. Jos käyttöyksikkö on irrotettavissa, se tulee irrottaa ennen kuljetusta, jotta vältytään vaurioilta ja häviöiltä.

> AUTOLLA

Lastaa akku niin, että se ei voi liikkua tai törmätä muihin esineisiin ajon aikana. Suojaa akku asianmukaisella kuorman kiinnityksellä painerasitteelta ja vältä iskuja. Sijoita akku niin, että se ei kuumene auringonpaisteesta tai muista lämmönlähteistä johtuen. Ota pedeleciä/s-pedeleciä nostettaessa suurempi paino sekä poikkeava painon jakautuminen huomioon muihin ajoneuvoihin verrattuna.

> MUILLA KULKUVÄLINEILLÄ

Akullisen pedelecien/s-pedelecien kuljetusta koskevat erityiset direktiivit, joita laajennetaan tai päivitetään jatkuvasti. Kuljetukseen käytettävästä liikennevälineestä riippuen nämä direktiivit voivat poiketa toisistaan. Ota ajoissa ennen matkan alkua selvää rautatie-, lento- tai laivayhtiöltä voimassa olevista pedelecien/s-pedelecien kuljetukseen liittyvistä määräyksistä. Pidä pedelecisi/s-pedelecisi tekniset tiedot valmiina.

> AKUN KULJETUS TAI LÄHETYS

Erillään kuljetetut litiumioniakut ovat vaarallisia tuotteita. Yksityinen käyttäjä saa kuljettaa ehjiä akkuja tiellä ilman lisävaatimuksia. Ota selvää vaarallisten tuotteiden maakohtaisista ja alueellisista määräyksistä. Akkua ei saa kuljettaa lentokoneessa käsimatkatavarana. Noudata kuljetuksen yhteydessä pakkauksen ja merkintöjen erityisiä vaatimuksia, esim. lentoliikenteessä tai huolintaliikkeillä. Ota selvää akun kuljetuksesta ja sopivista kuljetuspakkauksista esim. suoraan kuljetusyritykseltä tai asiantuntevalta jälleenmyyjältä. Varmista, että akku, jota kuljetetaan käsimatkatavaroissa tai repussa esim. vara-akkuna, on suojattu nesteiltä ja oikosuluilta. Älä käytä akkua jos se on pudonnut tai muuten vaurioitunut mekaanisesti. Tarkastuta akut ennen seuraavaa käyttökertaa.

7. Turvaohjeet

Tämä luku käsittelee ohjeita akkuun liittyen. Kai-kista turvatoimista huolimatta akku voi olla vaarallinen, esim. jos se syttyy palamaan. Toimi hätätilanteessa siten, että sinä ja muut ihmiset eivät ole missään vaiheessa vaarassa. Tässä luvussa esitetyt ohjeita on noudatettava hätätilanteessa. Lue nämä ohjeet, jotta voit toimia hätätilanteessa keskeytyneesti ja valmistautuneesti. Huomioi ja noudata mukana tulevia järjestelmäohjeita.

> KÄYTÖN TURVAOHJEET

Anna vain henkilöiden, joita on opastettu pedeletin/s-pedeletin, akun ja laturin turvalliseen ja tarkoituksenmukaiseen käyttöön ja jotka ymmärtävät siitä aiheutuvat vaarat, käyttää niitä. Älä anna lasten leikkiä pedeletin/s-pedeletin kanssa. Valvo lapsia pedelettiä käytettäessä. Opasta lapsia pedeletin käsittelyssä.

Vaurioiden vaara!

Noudata lämpötilarajoja. Vältä akun kuljetusta autossa, kun ulkolämpötila on korkea. Pysäköi auto varjoon, kun kuljetat akkua autossa. Älä aseta pedelettiä/s-pedelettiä lämmönlähteiden läheisyyteen. Vältä pedelettiä/s-pedelettiä pysäköitäessä suoraan akulle paistavaa aurinkoa.

> LATURIN TURVAOHJEET

Käytä laturia vain sisätiloissa valvonnan alaisena. Liitä laturi vain asianmukaisesti asennettuun pistorasiasaan, joka vastaa laturisi teknisiä tietoja. Varmista, että laturi ei joudu koskaan kosketuksiin veden tai muiden nesteiden kanssa. Tarkista laturi, virtajohto ja pistoke ennen jokaista käyttökertaa vaurioiden varalta. Jos havaitset tai epäilet vaurioita, älä käytä laturia. Aseta laturi niin, että se ei voi kastua. Älä koskaan puhdistaa tai suihkuta laturia nesteillä. Jos havaitaan tai oletetaan vaurioita, laturia ei saa käyttää.

Älä avaa, lävistä tai väännä laturia. Laturille saa suorittaa korjaustoimia ainoastaan asiantuntevan jälleenmyyjän toimesta ja vain alkuperäisillä varaosilla.

> LATURIN VÄÄRÄN KÄYTÖN AIHEUTTAMAT VAURIOT.

Vaurioiden vaara!

Aseta laturi ladattaessa aina tulenkestäville materiaaleille (esim. kivi, lasi, keramiikka). Lataa laturilla vain alkuperäistä akkua. Vedä aina pistoke irti pistorasiasasta laturin käytön jälkeen. Vedä pistokeesta, älä johdosta, kun irrotat laturin latauksen jälkeen sähköverkosta. Lue laturin kotelosta löytyvät lisäturvaohjeet.

> AKUN TURVAOHJEET

Hengenvaara! Ulos vuotavan savukaasun ja/tai fluorivetyhapon aiheuttamat myrkytykset tai kuolettavat vammat akun palon yhteydessä. Siirry pois palavan akun läheisyydestä ja huolehdi, että muutkin tekevät niin.

Tulipalo- ja räjähdysvaara! Akun vauriot voivat johtaa tulipaloihin ja räjähdyksiin. Älä yritä sammuttaa akkua peitteillä, vaan suurella määrällä vettä. Pysy loitolla akusta ja anna sen palaa loppuun hallitusti. Akun sisäiset vauriot johtavat ylikuumentumiseen tai nesteiden, kuten kaasun vuotamiseen akusta. Anna jälleenmyyjän tarkistaa akku kaatumisen tai kovien iskujen jälkeen. Älä avaa, lävistä tai väännä laturia tai akun koteloa.

Loukkaantumisvaara! Vaurioituneesta akusta vuotavan litiumin aiheuttamat ihon tai silmien vammat. Koske vaurioituneisiin akkuihin vain suojakäsineillä. Käytä vaurioitunutta akkua käsitellessäsi suojalaseja ja esiliinaa.

Vaurioiden vaara!

Akun vääristä käytöstä aiheutuneet akun, käyttökoneiston tai lähellä sijaitsevien esineiden vauriot. Käytä toimitettua akkua ainoastaan alkuperäiselle käyttökoneistolle. Pidä akku loitolla tulesta ja muista lämmönlähteistä ja suojaa sitä voimakkaalta auringonpaisteelta. Suojaa akkua kosteudelta. Älä koskaan puhdista tai suihkuta akkua nesteillä. Älä käytä akkua, jos havaitset epätavallista lämpöä ja värjäytymiä tai jos akussa on havaittavissa selkeitä vaurioita.

> JÄÄNNÖSRISKIT

Pedelecin/s-pedelecin käyttöön liittyy kaikkien turvaohjeiden ja varoitusten huomioimisesta huolimatta esimerkiksi seuraavia, ennalta aavistamattomia jäännösriskejä:

- Autoilijat ja jalankulkijat eivät huomaa pedelec/s-pedelecin mahd. korkeampaa nopeutta ensimmäisellä silmäyksellä.
- Niin matalat kuin myös korkeat lämpötilat ja suora auringonpaiste voivat vahingoittaa akkua.
- Akun toimintahäiriö.

> LIALLISEN LÄMMÖN YHTEYDESSÄ

Jos akussa havaitaan liiallista lämmön muodostumista: Jos voit irrottaa akun ilman vaaraa, irrota se. Valitse lyhytaikaiseen välisäilytykseen paikka ulkoa ja säilytä akkua tulenkestävässä astiassa tai aseta se tulenkestävälle pinnalle. Jos säilytät akkua ulkona, varmista säilytyspaikka selkeästi ja laajalti. Anna asiantuntevan jälleenmyyjän tarkistaa akku.

> VÄÄNTYMÄN, HAJUN, NESTEEN YHTEYDESSÄ

Jos akussa havaitaan vääntymiä, hajua tai vuotavaa nestettä: Jos voit irrottaa akun ilman vaaraa, irrota se. Jos voit liikuttaa akkua ilman vaaraa, aseta akku tulen- ja haponkestävään astiaan, esim. kiviseen tai keraamiseen. Valitse lyhytaikaiseen välisäilytykseen tulenkestävä paikka ulkona. Jos säilytät akkua ulkona, varmista säilytyspaikka selkeästi ja laajalti. Anna asiantuntevan jälleenmyyjän hävittää akku välittömästi.

8. Perussäädöt

Tämä luku sisältää tietoa pedelec/s-pedelecin perussäädöstä ja ajoneuvon käyttöönnotosta, sekä kuinka pedelec/s-pedelec on valmistettava käyttöä varten.

> HUOMAUTUKSIA AVAIMESTA

Huolehdi, että avaimen leimattu avainnumero merkitään ajoneuvopassiin. Jos kadotat avaimen, käänny jälleenmyyjän puoleen vara-avaimen liittyen.

> LATURI

Huomioi ja noudata valmistajan mukana toimittavia tietoja laturiin liittyen. Lue laturin tyyppikilven tiedot. Jos tiedot eivät vastaa virtalähdettä, älä käytä laturia. **Akku ladataan täyteen ennen ensimmäistä ajoa.**

> ENSIMMÄINEN AJO

Harjoittele hallintaa ja käyttöä tieliikenteen ulkopuolella avoimella alueella, jossa on tasainen ja vakaa pinta hyvällä pidolla. Huomioi mukana toimitetut valmistajan tiedot käyttöyksiköihin liittyen. Harjoittele käsittelyä työntöavun kanssa. Harjoittele pedelec/s-pedelecin ja sen toimintojen käyttöä ilman moottoriavustusta. Nosta sitten vaiheittain avustuksen vahvuutta. Valitse käyttöyksiköstä vähäisin avustusvaihtoehto. Lähde hitaasti liikkeelle. Käytä varovasti jarruja ja totuttele jarrutusvaikutukseen. Kun jarrujen käyttö on varmaa, voit totutella käyttökoneiston avustukseen. Kun ajo on varmaa, voit toistaa totutteluvaiheen jarrutus-testillä muilla ajotasoilla.

> TARKASTUSOHJE

Huomioi ennen jokaista ajoa seuraavat kohdat: Tarkista pedelecisi/s-pedelecisi polkupyörän käyttöohjeen mukaan. Tarkista, että akun lukko on lukittu. Tarkista akku vaurioiden varalta. Tarkista käyttökoneisto vaurioiden varalta silmämääräisesti. Tarkista kaapelijohdot ja pistoliitännät vaurioiden varalta ja että ne ovat varmasti paikallaan silmämääräisesti. Jos havaitset puuttuvia tai vaurioituneita osia, älä käytä pedeleciä/s-pedeleciä. Anna asiantuntevan jälleenmyyjän korjata pedelec/s-pedelec. Jos sinulla on s-pedelec, tarkista lisäksi, että vakuutustunniste on vielä voimassa.

9. Käyttö

Ajoneuvomallista riippuen on asennettu erilaisia käyttöyksiköitä. Ota ennen ensimmäistä ajoa selvää käyttökoneiston käytöstä. Huomioi ja noudata mukana tulevia järjestelmäohjeita. Anna jälleenmyyjän opastaa käyttökoneiston käytössä.

> KÄYTTÖKONEISTO PÄÄLLE/POIS

Kun haluat käynnistää tai sammuttaa käyttökoneiston, paina käyttöyksikön on-/ off-painiketta. Huomaa, että käyttökoneistoa käynnistettäessä ei saa kuormittaa polkimia.

> KÄYTTÖKONEISTON YLIKUUMENEMISSUOJA

Käyttökoneisto suojataan automaattisesti ylikuumenemisen aiheuttamilta vaurioilta. Kun käyttökoneiston lämpötila on liian korkea, käyttökoneisto sammuu automaattisesti. Jotta välttyään käyttökoneiston ylikuumenemiselta, käytä korkeilla ulkolämpötiloilla tai voimakkaasti nousevilla ajoreiteillä käyttökoneiston vähäistä avustusta. Jos käyttökoneisto sammuu ajon aikana akun ollessa ladattu, käytä pedeleciä/s-pedeleciä väliaikaisesti tavallisena polkupyöränä, jotta käyttökoneisto jäähtyy. Mikäli vika ei korjaannu käyttökoneiston jäähtymisellä, anna jälleenmyyjän tarkistaa pedelec/s-pedelec.

> KÄYTTÖYKSIKÖ

Onnettomus- ja Loukkaantumisvaara!

Häiriötekijöiden aiheuttama ajajan reaktioviive. Jotta voit keskittyä täysin tieliikenteeseen, tutustu käyttöyksikön toimintoihin.

> PEDELECIN KÄVELYAVUSTIN

Loukkaantumisvaara! Liikkuvien osien aiheuttama kehonosien puristuminen. Käytä toimintoa ”Työntöapu” vain pedeleciä työnnettäessä. Käytä työntöapua vain, kun pedelec seisoo molemmilla pyörillä. Mallista riippuen pedelec on varustettu työntöavulla. Työntöapu helpottaa pedelecin työntämistä. Tämän toiminnon nopeus riippuu käytössä olevasta vaihteesta ja on enintään 6 km/h. Mitä pienempi valittu vaihde on, sitä pienempi on työntöavun nopeus.

> S-PEDELECIN KÄYNNISTYSAPU

S-pedelec on varustettu käynnistysavulla enintään 18 km/h:n saakka. Käynnistysapu on täysin sähkökäyttöinen, eikä tarvitse poljinavustusta.

10. Akku ja laturi

> AKKU

Vaurioiden vaara! Teknisesti aiheutetun itsepurkauksen aiheuttamat pedelecin/s-pedelecin korjaamattomat vauriot. Lataa tyhjä akku välittömästi täyteen. Pedelecit/s-pedelecit on yleensä varustettu litiumioniakulla (li-ion-akku). Tarkoituksenmukaisessa käytössä li-ion-akut ovat turvallisia. Li-ion-akuissa on suuri energiatiheys. Siksi näiden akkujen käsittelyssä on oltava erittäin varovainen. Ajajan turvallisuutta, luotettavaa toimintaa ja pitkää käyttöikää varten on ehdottomasti otettava huomioon seuraavat ohjeet: Akun ensimmäisen täydellisen latauksen jälkeen akun osalataukset ovat mahdollisia. Osalataukset eivät vahingoita akkua, koska litiumioniakuissa ei ole memory-efektiä. Osalataukset arvotetaan suhteessa niiden kapasiteettiin (50 %:n lataus vastaa puolikasta latausykliä). Jotta akut toimivat moitteettomasti, on huomioitava lämpötilarajat. Huomioi mukana toimitetut valmistajan tiedot akkuun liittyen sekä mukana toimitetut ohjeet käyttöjärjestelmään liit-

-tyen. Erittäin korkeat ja erittäin matalat ympäristön lämpötilat voivat pitkällä aikavälillä nopeuttaa akun kulumista tai jopa vaurioittaa akkua. Akku altistuu tietyille kulumiselle. Mikäli tehon menetys on liiallista, kuten esim. huomattavasti lyhentynyt toiminta-aika, anna jälleenmyyjän tarkistaa akku. Älä tee akkuun koskaan itse muutoksia.

> SUOJALAITTEET

Akkua ja/tai laturi on varustettu lämpötilan valvonalla. Jos akku on lämpötilarajojen ulkopuolella, lataus päättyy automaattisesti. Huomioi ja noudata järjestelmäohjeita, jos lataus päättyy ennenaikaisesti.

> AJO TYHJÄLLÄ AKULLA

Jos akun lataus käytetään kokonaan ajon aikana, pedeleciä/s-pedeleciä voi käyttää kuten tavallista polkupyörää. Huomaathan, että pedelecin/s-pedelecin käyttö ilman avustusta on raskaampaa kuin tavallisen polkupyörän käyttö.

> AKUN IRROTUS/PAIKALLEEN ASETTAMINEN

Vaurioiden vaara! Akun väärin irrottamisesta aiheutuva elektroniikan vaurioituminen. Kytke käyttökoneisto pois päältä ennen akun irrottamista.

Vaurioiden vaara! Putoamisen aiheuttamat akun vauriot. Tarkista ennen jokaista käyttökertaa, että akku on asetettu oikein pidikkeeseen ja että se on loksahdannut paikalleen lukkoon. Käyttöjärjestelmästä riippuen akku irrotetaan/laitetaan paikalleen eri tavoin. Huomioi mukana tulevat järjestelmäohjeet.

> AKUN LATAUS

Loukkaantumis- ja tulipalon vaara! Virheellisen latauksen aiheuttama kuumuus, kaasujen vuoto ja akun vaurioituminen. Älä käytä akkua ja laturia tai koske niihin, jos havaitset epätavallista lämpöä, hajua ja värjäytymiä tai jos akussa on havaittavissa selkeitä vaurioita. Vedä laturin pistoke irti pistorasiasta. Vedä pistokkeesta, älä johdosta, kun irrotat laturin latauksen jälkeen sähköverkosta. Joissakin malleissa lataus voidaan suorittaa akun ollessa kiinnitettynä pedeleciin/s-pedeleciin, toisissa malleissa akku on irrotettava latausta varten. Lataa akkua vain hyvin tuuletetuissa, kuivissa tiloissa. Jos saat pedelecisi/s-pedelecisi kuivaan ja turvalliseen tilaan, lataa akku sen ollessa kiinnitettynä, esim. autotallissa tai pyörävarastossa. Jos et saa pedeleciä/s-pedeleciä suojaan, irrota akku latausta varten. Poista mahdolliset latausliitännästä ja koskettimista kuivalla liinalla. Lataa akkua vain valvonnan alaisena. Kiinnitettynä olevan akun lataus: Kytke pedelec/s-pedelec pois päältä akun latausta varten. Irrotetun akun lataus: Aseta laturi ladattaessa aina tulenkestäville materiaaleille (esim. kivi, lasi, keramiikka).

> AKUN LIITTÄMINEN LATURIIN

1. Työnnä laturin latauspistoke akun latausliitännään tai akun pidikkeeseen.
2. Huolehdi latauspistoketta kohdistettaessa, että latauspistokkeen ja latausliittimen koskettimet vastaavat toisiaan.
3. Valvo latausta.

> LATAUKSEN PÄÄTTÄMINEN

Lataus voidaan myös päättää, vaikka akku ei olisi täysin ladattu, esim. säilytystä varten.

> LATAUSAJAT

Kun akku on tyhjä, täydellinen lataus kestää yleensä 3–6 tuntia. Akun latauksen kesto riippuu seuraavista tekijöistä:

- Akun latauksen tila
- Akun lämpötila ja ympäristön lämpötila
- Akun kapasiteetti
- Akun malli
- Laturi

11. Puhdistus ja huolto

Sähköiskun ja oikosulun vaara!

Sähköiskun aiheuttama loukkaantuminen puhdistus-, huolto- ja korjaustöiden yhteydessä.

Vedä laturin pistoke irti pistorasiasta. Vedä pistokkeesta, älä johdosta, kun irrotat laturin sähköverkosta. Irrota pedelec/s-pedelecin akku ennen puhdistusta ja huoltoa. Älä puhdistusta sähkökomponentteja juoksevalla vedellä tai muilla nesteillä. Älä käytä puhdistukseen suurpainelaitteita.

Palovammojen vaara!

Kuumentuneiden komponenttien koskettaminen.

Anna käyttökoneiston ja akun jäähtyä ennen kuin kosket komponentteihin. Tarkista turvallisuudelle tärkeät osat ennen jokaista ajoa. Tarkista pedelec/s-pedelecin kaatumisen jälkeen. Anna jälleenmyyjän suorittaa huoltotyöt.

> SÄHKÖISEN KÄYTTÖJÄRJESTELMÄN TARKISTUS

Huomioi mukana tulevat järjestelmäohjeet. Tarkista kaikki sähköjohdot vaurioiden varalta. Tutki näyttö repeämien ja vaurioiden varalta, ja tarkista, että se on tiukasti paikallaan. Tutki käyttöyksikkö repeämien ja vaurioiden varalta, ja tarkista, että se on tiukasti paikallaan. Tarkista akku vaurioiden varalta. Tarkista, että kaikki liittimet ovat asianmukaisesti paikoillaan ja säädä niitä tarvittaessa. Tarkista johdinnippu vaurioiden varalta. Tarkista avustusmoottori silmämääräisesti.

Sähköiskun vaara!

Työt pedelecillä/s-pedelecillä akun ollessa kiinnitettynä tai laturin ollessa liitettynä.

Ota akku irti pidikkeestä. Irrota laturi virtalähteestä.

Palovammojen vaara!

Käyttökoneisto ja akku voivat kuumeta toimintahäiriön yhteydessä.

Anna käyttökoneiston ja akun jäähtyä ennen kuin kosket niihin. Pedelecin/s-pedelecin komponentteja tarkistetaan jatkuvasti automaattisesti. Jos ilmenee vika, vastaava vikailmoitus tulee näkyviin näytölle. Huomioi mukana tulevat järjestelmäohjeet. Mikäli näiden ohjeiden noudattaminen ei auta, ota yhteyttä jälleenmyyjään. Vian tyypistä riippuen käyttökoneisto kytkeytyy mahd. automaattisesti pois päältä. Ajo ilman käyttökoneiston avustusta on mahdollista. Käänny ennen seuraavaa ajoa jälleenmyyjän puoleen käyttökoneiston tarkistusta varten.

Loukkaantumisvaara! Akun vaurioitumisen tai asiattoman käytön, ulos vuotavien höyryjen tai nesteiden aiheuttama hengitysteiden, silmien tai ihon ärsytys.

Mikäli oireita ilmenee, ota välittömästi yhteyttä lääkäriin. Jos akku on viallinen, huolehdi riittävästä ilmanvaihdosta. Riisu saastuneet vaatteet heti. Vältä kontaktia akkunesteen kanssa. Jos akkunestettä joutuu silmiin, huuhtelee silmät runsaalla vedellä. Ota välittömästi yhteyttä lääkäriin. Pese iho huolellisesti saippualla ja vedellä.

12. Akun ja pyörän säilytys

> AKUN SÄILYTYS

Jos akkua ei käytetä pidemmän ajanjakson aikana, säilytyksessä on otettava huomioon seuraavat kohdat: Lataa akku n. 60 %:iin sen kokonaiskapasiteetista. Ota akku tarv. irti pidikkeestä säilytystä varten. Säilytä akkua niin, että se ei voi pudota, eikä se ole lasten tai eläinten ulottuvilla. Säilytä akkua optimaalisesti n. +10 – +15 °C:n lämpötilassa hyvin tuuletetussa, kuivassa tilassa, esim. vastaavassa kellaritilassa. Suojaa akkua kosteudelta. Huolehdi, että ylempää ja alemmaa lämpötilarajaa ei ylitetä/aliteta säilytettäessä. Jos akkua säilytetään yli kolme kuukautta, lataa akkua säilytysolosuhteista riippuen 2-3 kk:n välein. Lataa akku sitten uudelleen n. 60 %:iin sen kokonaiskapasiteetista. Irrota akku aina laturista latauksen jälkeen ja irrota laturi virtalähteestä. Huolehdi akkua säilytettäessä, että napoja ei oikosuljeta. Teippa navat tarvittaessa.

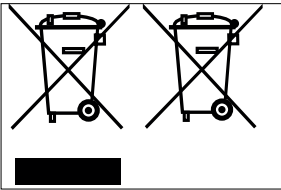
> PEDELECIN/S-PEDELECIN SÄILYTYS

Jos pedeleciä/s-pedeleciä ei käytetä pidemmän ajanjakson aikana, säilytyksessä on otettava huomioon seuraavat kohdat: Puhdista pedelec/s-pedelec. Säilytä pedeleciä/s-pedeleciä suojattuna kosteudelta, pölyltä ja lialta. Säilytä pedeleciä/s-pedeleciä jäätymiseltä ja suurilta lämpötilaeroilta suojattuna kuivassa tilassa.

> JÄTEHUOLTO

Älä hävitä ajoneuvoa talousjätteen mukana. Vie se kunnan keräyspisteeseen tai kierrätyskeskukseen. Vaihtoehto ovat myös keräykset, joita kunnat ja yksityiset yritykset järjestävät. Voit ottaa yhteyttä vastaavaan kuntaan tai kaupunkiin tai seurata postitse tulevia tietoja.

> SÄHKÖELEMENTIT, PARISTOT JA AKUT

Pedeleceissä, s-pedeleceissä, polkupyörissä, joissa on sähköinen vaihteisto tai vaimennusjärjestelmä, on irrotettava ennen kaikkea paristot ja akut tai irrotettavat käyttölaitteet, jotka sisältävät paristoja ja akkuja. Eli käyttöjärjestelmän akut, näytöt kiinteällä akulla, runkoon tai rungolle asennetut vaihto- tai vaimennusjärjestelmien akut jne. Irrottavien näyttöjen, joissa kiinteä akku, ja akkujen, jotka tarjoavat aktiivisen näytön vielä pidikkeestä irrottamisen jälkeen ja joissa ei ole havaittavaa paristolokeroa takasivussa, osalta on hävitettävä koko näyttö. On sallittua avata vain ulkoa käytettävissä oleva paristolokero. Näytön koteloa ei saa avata kiinteästi asennetun akun poistamista varten.

Kiinteästi asennetut näyttöakut ovat yleensä litiumioniakkuja ja siten ongelmajätettä. Niitä ei saa hävittää talousjätteen mukana, vaan ne on vietävä kunnan keräyspisteeseen tai kierrätyskeskukseen. Tämä koskee myös vaihdettuja akkuja, joita ei enää voi käyttää kulumisen tai vian takia.

Yleisen kauppalaadun paristot – niin kutsutut kannettavat paristot – voi viedä kunnan keräyspisteen tai kierrätyskeskuksen lisäksi myös paristojen ke-

räyslaatikoihin, joita löytyy monista liikkeistä.

Paristojen tai akkujen poiston jälkeen jäljelle jäävä ajoneuvoa pidetään sähkölaiteromuna ja se on vietävä kierrätykseen erikseen. Myös tämän suhteen jälleenmyyjäsi, mutta myös kunnan keräyspiste tai kierrätyskeskus voivat auttaa.

> ELEKTRONISET KOMPONENTIT JA TARVIKKEET

Mikäli LED-etuvaloja, LED-takvaloja tai napadynamejoja, sekä lisävarusteosia, kuten esim. polkupyörätietokoneita tai navigaatiolaitteita vaihdetaan uusiin tai ne ovat viallisia, ne on myös hävitettävä erikseen. Vie tällaiset osat kunnan keräyspisteeseen tai kierrätyskeskukseen.

> PAKKAUS

Pakkaukset, joilla suojattiin ajoneuvoasi lähetyksen aikana, nk. kuljetuspakkaukset, voidaan yleensä palauttaa jälleenmyyjälle. Kaikki muu pakkausmateriaali on hävitettävä tyypin mukaisesti. Vie pahvi ja kartonki pahvinkeräykseen, muovit hyötyjätekeräykseen. Voit myös kysyä jälleenmyyjältä jätehuollosta.

> RENKAAT JA SISÄKUMIT

Renkaita ja sisäkumeja ei saa hävittää talousjätteen mukana. Ota selvää jälleenmyyjältäsi, huolehtivatko he keräämisestä ja hävittämisestä, tai vie ne kierrätyskeskukseen tai kuntasi/kaupunkisi keräyspisteeseen.

> VOITELU- JA HOITOAINEET

Älä hävitä voitelu- tai hoitoaineita talousjätteen mukana, viemäristöön tai luontoon. Ne on vietävä erikoisjätteen keräyspisteeseen. Noudata voitelu- ja hoitoaineiden pakkauksesta löytyviä ohjeita.

Lisätietoja viallisten akkujen kierrätyksestä saat osoitteesta: www.kierratys.info

Polkupyörän käyttöohje- ja huoltokirja
Instruktions- och servicebok för din cykel
© Tunturi Oy Ltd

TUNTURI NISHIKI

GHOST HAIBIKE WINORA LAPIERRE